

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Румяна Петрова Мицева

върху дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „доктор“

Автор на дисертационния труд: **Димитър Живков Николов**

Тема на дисертационния труд: **„Обледяване на технически съоръжения в България и други европейски страни“.**

Област на висше образование: 4. Природни науки, математика и информатика

Професионално направление: 4.1. „Физически науки“, научна специалност "Метеорология"

Настоящото становище е изготвено на основание на Заповед на Директора на НИМХ-БАН № 187 от 15.08.2014 г. и решение на заседанието на научното жури от 29.09.2014 г.

I. Изисквания към кандидата

Представените ми материали показват, че Димитър Николов отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, на Правилника на Министерския съвет на Република България за прилагане на ЗРАСРБ и на Правилника на НИМХ-БАН по ЗРАСРБ. От прегледа на документите е ясно, че са спазени всички нормативни изисквания за допускане до защита.

II. Същностна част на становището

1. Актуалност на разработвания в дисертационния труд проблем в научно и научноприложно отношение.

Работата по дисертацията е насочена към получаване на климатологична информация, свързана с обледяването в България и някои други Европейски държави и изследване на условията (стойности на метеоеlementи и синоптични обстановки), които го пораждат. Като се има предвид, че обледяването е опасно метеорологично явление и е причина за проблеми в електропреносната мрежа, транспорта, и телекомуникациите, безпорен интерес е установяване на районите с по-голяма честота и продължителност на това явление, както и на условията, при които се получава обледяване. Това, както и малкия брой изследвания за България досега, определя актуалността на дисертационния труд на Димитър Николов.

2. Степен на познаване състоянието на проблема и творческа интерпретация на литературния материал.

От цитираните 174 литературни източника в дисертацията и от направения обзор на процесите, водещи до обледяване, както и на резултати и използвани методи за оценка на обледяването е ясно, че Димитър Николов познава отлично предшестващите работи, свързани с темата на дисертацията.

3. Съответствие на избраната методика на изследване и поставената цел и задачи на дисертационния труд с постигнатите приноси.

Използваните данни и методи за техния анализ (статистически и синоптичен анализ, резултати от модели) са подходящи за решаване на поставените задачи в дисертацията.

4. Научни и/или научноприложни приноси на дисертационния труд. Значимост на приносите за науката и практиката.

Основните приноси могат да бъдат класифицирани като научно-приложни. На базата на получената информация за брой случаи на обледяване и продължителност на процеса са установени районите в България, които са най-застрашени от обледяване. Намерени са средни стойности на различните метеоеlementи в районите, когато това явление се проявява. Предложена е и класификация на синоптичните обстановки при обледяване от преохладени валежи в ниските части на планините. Тези резултати могат да бъдат полезни като помощно средство при прогноза на обледяването, както и при планиране на дейности от държавни институции и частни фирми в различни сфери като енергетика и селско

стопанство. Те могат да намерят приложение и при актуализация на нормативните натоварвания от обледяване. Заслужава да се отбележи и направеното изследване на недостатъците и предимствата на 5 различни практически метода, свързани с оценка на обледяването.

5. Преценка на публикациите по дисертационния труд:

Резултатите, свързани с работата по дисертацията са представени в 6 статии и 10 доклада в сборници от международни конференции в съавторство с научния му консултант и други колеги. Пет от статиите са в български списания и една – в чуждо списание. Димитър Николов декларира 13 открити цитата на негови публикации. Анализът на цитиранията показва, че само един от цитатите е в научна статия, а останалите са цитирани предимно в обзори и ръководства за работа при различни работни срещи. Предполагам, че причина за това е предимно приложния характер на изследванията в дисертацията и не омаловажава актуалността на публикуваните от дисертанта резултати.

6. Оценка на съответствието на автореферата с изискванията за изготвянето му, както и на адекватността на отразяване на основните положения и приносите на дисертационния труд.

Авторефератът на дисертацията отразява коректно съдържанието ѝ, но поради големия обем на дисертацията, на доста места телеграфното представяне на използваните методи за анализ и на част от получените резултати, не дава възможност за оценка на проведените изследвания само по автореферата. Липсва и списък с цитираната в автореферата литература, която трябва да се добави.

III. Мнения, препоръки и бележки

От прегледа на дисертацията е ясно, че е свършена професионално огромна по количество работа и са получени значими научноприложни резултати. За професионалните качества на Димитър Николов говори и участието му в колектив при разработка, свързана с райониране на България по натоварвания от обледяване за нуждите на НЕК. Бих посъветвала докторанта в бъдеще по-ясно да формулира приносите от работата си, а не да изброява какво е направено.

Заклучение

От направената проверка на представените материали за конкурса не са констатирани нарушения в процедурата. Спазени са изискванията от Правилника на НИМХ-БАН към ЗРАСРБ.

Въз основа на обема на представените в дисертацията научноприложни резултати, тяхната значимост и актуалност, броя на излезлите публикации препоръчвам на уважаемото Научно жури да присъди на Димитър Николов образователната и научна степен "доктор" в област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.1. Физически науки (Метеорология)

Дата: 05.11.2014

ИЗГОТВИЛ СТАНОВИЩЕТО:

